
Om å spørre etter data

ANMELDELSER

PER MAGNUS

Professor, Universitetet i Oslo

Malin Eberhard-Gran

Spørreskjema som metode

For helsefagene. 64 s, ill. Oslo: Universitetsforlaget, 2017. Pris NOK 199

ISBN 978-82-15-02940-5

Denne boken henvender seg til alle som arbeider med datainnhenting. Å lage et spørreskjema er tilsynelatende enkelt, men det er fort gjort å trå feil. Her får man noen enkle kjørerregler – uansett hva formålet med spørreundersøkelsen er. Forfatteren peker på betydningen av å ha en tydelig problemstilling, det gjelder enten man skal gjøre en brukerundersøkelse eller besvare et forskningsspørsmål.

Det er to hovedkapitler, ett om spørreskjemametodikk og ett om spørreskjemakonstruksjon. I løpet av få sider forklarer forfatteren, som er professor i klinisk epidemiologi, på en enkel måte begreper som design, utvalg, variabler, effektmål og målefeil. Hun advarer mot å sette i gang uten å ha klart for seg hva databehovet egentlig er. Ethvert spørsmål bør ha en klar begrunnelse.

Variabler kan konstrueres på ulike måter. I psykometri er det vanlig å sette sammen svarene på flere spørsmål om samme tema til en skala. Det kan være uklokt å operere med hjemmesnekrede skalaer hvis man tar sikte på å få resultatene publisert i anerkjente tidsskrifter. Det er viktig å ha klarhet i begrepene og bruke skalaer som er sammenlignbare med resultatene i tidligere publiserte studier. Hva er for eksempel pasienttilfredshet, og hvordan kan det måles på en god måte?

Det er viktig at alle nye spørreskjemaer prøves ut på mindre utvalg i pilotundersøkelser for å sjekke at de blir forstått. Man kan også gjøre validitetsstudier i undergrupper for å se om man faktisk måler det man skal måle og vurdere det opp mot et kjent resultat – gjerne en gullstandard, hvis det er tilgjengelig. I vår digitaliserte tid, der oppmerksomheten er flyktig, er det vanskelig å oppnå høy svarprosent. *Spørreskjema som metode* kunne hatt mer veiledning om gode løsninger for spørreskjemaer via mobiltelefon.

Jeg anbefaler denne lettleste boken til alle som tar mål av seg til å sette i gang med datainnsamling, spesielt hvis det er første gang man skal prøve seg.

Publisert: 28. mai 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.18.0110

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 7. juli 2026.